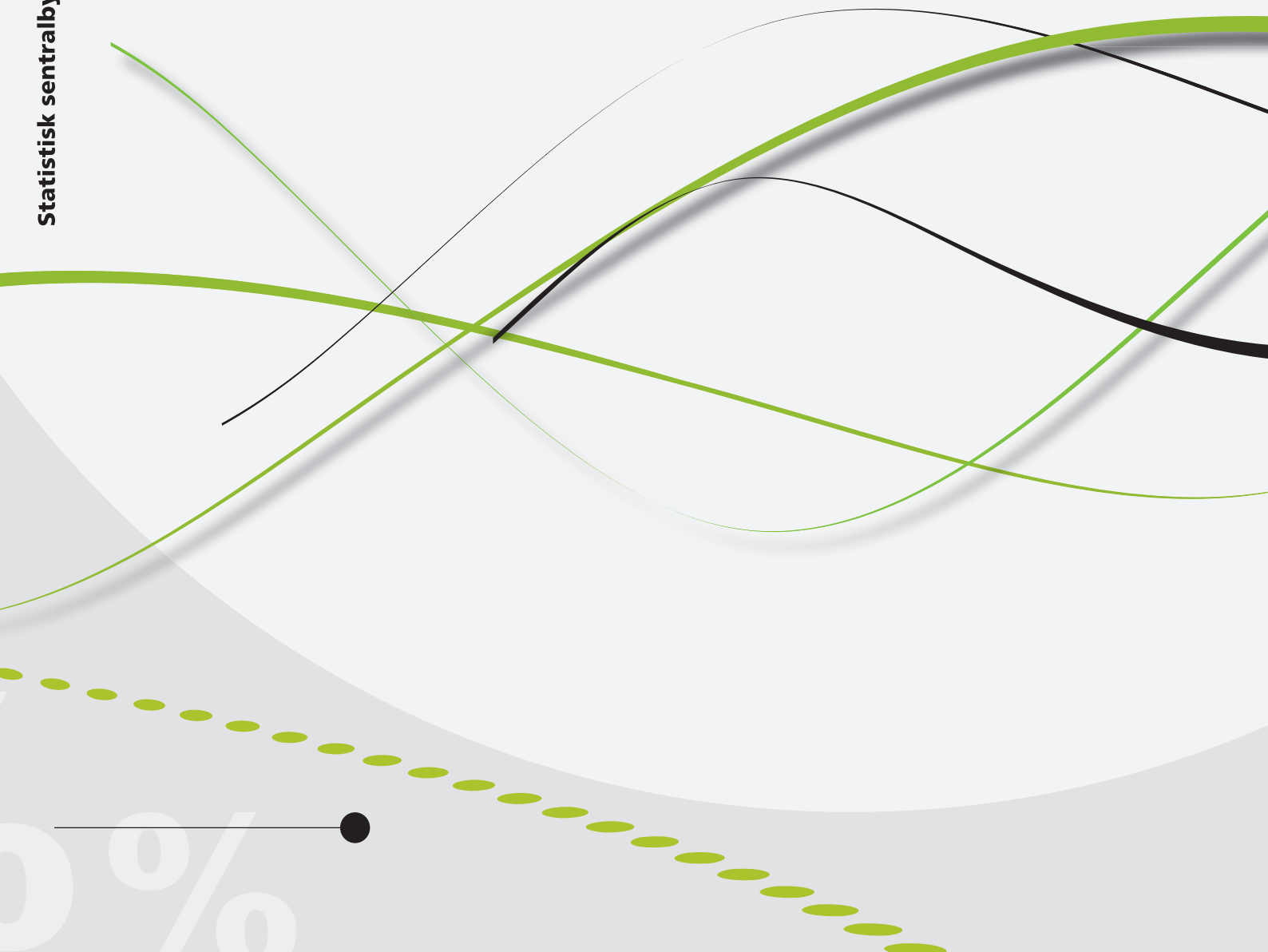

Kristine Langhoff

FoU-aktivitet i utenlandskontrollerte foretak

Kristine Langhoff

FoU-aktivitet i utenlandskontrollerte foretak

Rapporter I denne serien publiseres analyser og kommenterte statistiske resultater fra ulike undersøkelser. Undersøkelser inkluderer både utvalgsundersøkelser, tellinger og registerbaserte undersøkelser.

	Standardtegn i tabeller	Symbol
© Statistisk sentralbyrå	Tall kan ikke forekomme	.
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.	Oppgave mangler	..
Publisert november 2014	Oppgave mangler foreløpig	...
	Tall kan ikke offentliggjøres	:
	Null	-
ISBN 978-82-537-9010-7 (trykt)	Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
ISBN 978-82-537-9011-4 (elektronisk)	Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0
ISSN 0806-2056	Foreløpig tall	*
Emne: Teknologi og innovasjon, Virksomheter, foretak og regnskap	Brudd i den loddrette serien	—
	Brudd i den vannrette serien	
Trykk: Statistisk sentralbyrå	Desimaltegn	,

Forord

Denne publikasjonen tar for seg utenlandskontrollerte foretaks FoU-aktivitet i Norge og sammenlikninger mot norskkontrollerte foretak for perioden 2003 – 2012. Data om foretakenes FoU-aktivitet kommer fra den årlige undersøkelsen om forskning og utviklingsarbeid i næringslivet. Informasjon om foretakenes eierskap kommer fra statistikken over utenlandskontrollerte foretaks aktivitet i Norge, som baserer seg på Aksjonærregisteret.

Takk til seniorrådgiver Frank Foyn som har bidratt med innspill og kommentarer til arbeidet.

Statistisk sentralbyrå, 14. oktober 2014.

Hans Henrik Scheel

Sammendrag

Foretak kontrollert fra utlandet har i gjennomsnitt mer FoU enn norskkontrollerte foretak. Det var 15 prosent utenlandskontrollerte foretak i 2012, og de sto for nesten en tredjedel av næringslivets FoU-kostnader. Foretak som kontrolleres fra utlandet har altså i gjennomsnitt mer FoU enn norskkontrollerte foretak. Årsaken til dette er primært at det er høyere andel utenlandskontrollerte foretak blant store foretak enn blant små foretak enn for norskkontrollerte foretak. Store foretak har gjennomgående høyere FoU-aktivitet enn mindre foretak.

I tillegg til egenutført FoU kjøper foretak FoU-tjenester fra andre. Utenlandskontrollerte foretak kjøper i langt større grad FoU-tjenester fra utlandet, spesielt fra foretak i eget konsern, enn norskkontrollerte foretak. Det har vært en økning i utenlandskontrollerte foretaks kjøp av FoU-tjenester fra utlandet, men dette har likevel ikke ført til mindre utført FoU i Norge for disse foretakene samlet. Kostnadene til egenutført FoU har vært stabile i perioden 2007–2009, og deretter har det vært vekst.

Abstract

Enterprises controlled from abroad have on average more R&D activity than Norwegian controlled enterprises. 15 percent of the enterprises were foreign-controlled in 2012, accounting for almost one third of business R&D expenditures. Enterprises that are controlled from abroad has thus on average have more R&D than Norwegian owned enterprises. The reason for this is mainly the higher proportion of foreign-controlled enterprises among large enterprises than among small enterprises compared to Norwegian enterprises. Large enterprises generally have higher R&D activity than small enterprises.

In addition to own performed R&D enterprises acquire R&D services from others. Foreign - controlled enterprises acquire to a much higher extent R&D services from abroad, especially from units within their own enterprise group, compared to Norwegian enterprises. It has been an increase in foreign-controlled enterprises' purchase of R&D services from abroad, but this has still not lead to less R&D activity performed in Norway for these enterprises as a group. The R&D expenditures have been stable in the period 2007-2009, followed with a period with growth.

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
Abstract	5
1. Om datagrunnlaget	7
2. Resultater	7
2.1. Høy FoU-aktivitet i utenlandskontrollerte foretak i Norge	7
2.2. De største foretakene dominerer mest blant norske foretak.....	8
2.3. De små industriforetakene er kontrollert fra Norge.....	9
2.4. Eget konsern i utlandet er viktig finansieringskilde.....	9
2.5. Mye FoU-leveranser fra eget konsern i utlandet	10
2.6. Leveranser fra utlandet fortrenger ikke FoU i Norge	11
2.7. Stort FoU-bidrag fra USA-kontrollerte foretak	11
2.8. Eierskap og FoU-aktivitet i europeisk industri	12
Vedlegg A: Tabeller	13
Figurregister	21
Tabellregister	22

1. Om datagrunnlaget

Data om foretakenes FoU-aktivitet kommer fra den årlige undersøkelsen om forskning og utviklingsarbeid i næringslivet (dokumentasjon av FoU-undersøkelsen: <http://www.ssb.no/teknologi-og-innovasjon/statistikker/foun/aar-enderlige/2014-02-24?fane=om#content>). Bearbeidingsverdi, sysselsetting og omsetning er hentet fra strukturundersøkelsene for de ulike næringer. Informasjon om foretakenes eierskap kommer fra statistikken over utenlandskontrollerte foretaks aktivitet i Norge, som baserer seg på Aksjonærregisteret.

Omtalen av utenlandskontrollerte foretaks FoU-aktivitet i 2011 og 2012 inkluderer alle foretak som er dekket av FoU-undersøkelsen. Bearbeidingsverdi og omsetning mangler for næringene Fiske, fangst og akvakultur og Finansiering og forsikring, samt enkelte andre foretak.

I omtalen av utviklingen over tid er følgende næringer holdt utenfor: Fiske, fangst og akvakultur, Kraftforsyning og Finansiering og forsikring. Dette er næringer som mangler kvalitetssikret informasjon om eierskap i de eldre årgangene.

Siden analysen kun inkluderer foretak som er med i FoU-undersøkelsen, så vil resultatene avvike noe fra statistikken over utenlandskontrollerte foretaks aktivitet i Norge (<http://www.ssb.no/virksomheter-foretak-og-regnskap/statistikker/utfono/aar/2014-07-09#content>).

2. Resultater

2.1. Høy FoU-aktivitet i utenlandskontrollerte foretak i Norge

Deler av næringslivet i Norge er kontrollert fra utlandet ved at utenlandske aktører eier hele foretak eller deler av foretak. Et foretak er definert som utenlandskontrollert dersom mer enn 50 prosent av foretaket er eid direkte eller indirekte av en utenlandsk aktør.

Det var 15 prosent utenlandskontrollerte foretak¹ blant foretakene som var med i FoU-undersøkelsen for 2012. Disse utførte FoU for 6,6 milliarder kroner i Norge, 31 prosent av næringslivets samlede kostnader til egenutført FoU. I tillegg kjøpte de FoU-tjenester av andre for 1,9 milliarder kroner, samme andel av næringslivets samlede innkjøpte FoU som for egenutført FoU; 31 prosent. Foretak som kontrolleres fra utlandet har altså i gjennomsnitt mer FoU enn norskkontrollerte foretak. Dominansen for FoU er ikke markant annerledes enn for sysselsetting og omsetning. De utenlandskontrollerte foretakene som dekkes av FoU-undersøkelsen sto for 27 prosent av totalt antall sysselsatte og 32 prosent av total omsetning i 2012. Andelen for bearbeidingsverdi er betydelig høyere, 41 prosent.

I perioden fra 2003 til 2012 har det vært en vekst i de utenlandskontrollerte foretakenes andel av næringslivets kostnader til egenutført FoU. Andelen har variert noe fra år til år, men har økt fra 26 prosent i 2003 til 32 prosent i 2012. Det har også vært en liten vekst i andelen utenlandskontrollerte foretak, fra 12 prosent i 2003 til 15 prosent i 2012, se tabell A1 i vedlegget.

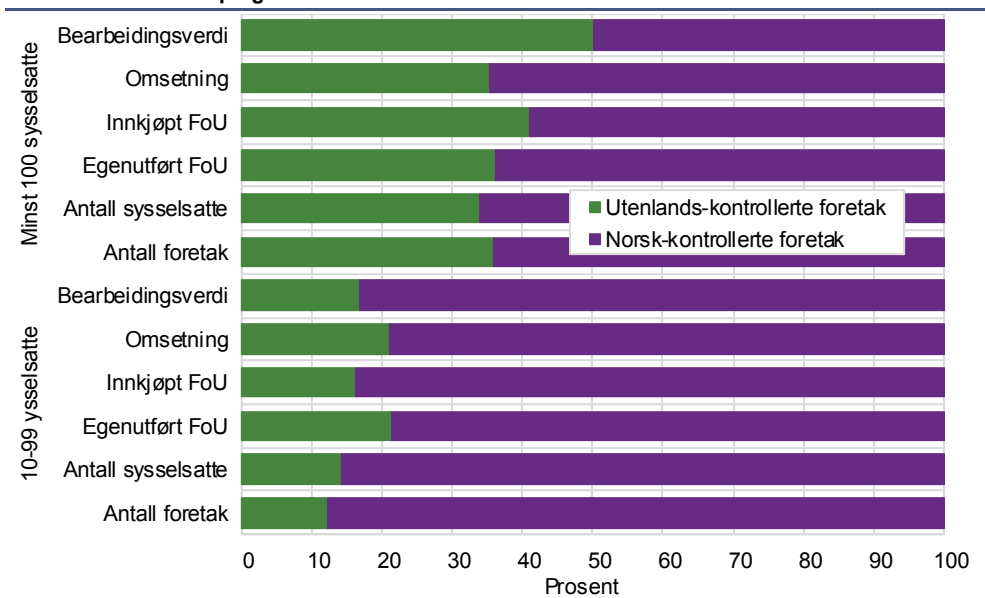
Det er høyere andel utenlandskontrollerte foretak blant store foretak enn blant små foretak, og dette forklarer i stor grad hvorfor utenlandskontrollerte foretak gjennomsnittlig har høyere FoU-kostnader, omsetning og bearbeidingsverdi enn

---

¹ Et foretak er kontrollert fra utlandet når et foretak eller annen økonomisk enhet i utlandet eier mer enn 50 prosent av det innenlandske foretaket (direkte eller indirekte). Eierskapet er knyttet til det ultimate eierland. Dette er landet der det "siste" foretaket i eierkjeden, det vil si et foretak som ikke er kontrollert av et annet foretak, er lokalisert.

norsk-kontrollerte foretak. Figur 2.1 viser hvordan disse forskjellene varierer med foretakenes størrelse. I FoU-undersøkelsens populasjon var det til sammen 9800 foretak med 10-99 sysselsatte i 2012, hvorav 12 prosent er kontrollert fra utlandet. Tilsvarende var det i alt 1200 foretak med minst 100 sysselsatte, og 36 prosent av disse er kontrollert fra utlandet.

Figur 2.1. Antall foretak, sysselsatte, FoU-kostnader, omsetning og bearbeidingsverdi etter eierskap og foretakenes størrelse. 2012. Prosent

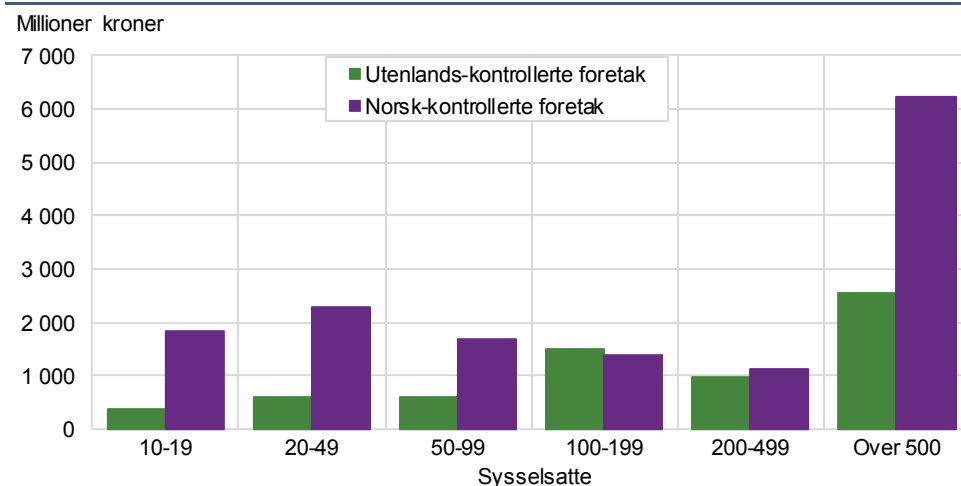
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

De utenlandskontrollerte foretakenes andel av FoU-årsverkene var om lag like stor som deres andel av FoU-kostnadene i 2012. Dette gjelder uavhengig av næring og sysselsettingsgruppe.

2.2. De største foretakene dominerer mest blant norske foretak

Figur 2.2 viser hvordan fordelingen av FoU-kostnader mellom de ulike størrelsesgruppene varierer for utenlandskontrollerte foretak og norske foretak. Blant norske foretak er det helt klart foretak med mer enn 500 sysselsatte som er dominerende, mens FoU-aktiviteten i utenlandskontrollerte foretak er jevnere fordelt på de ulike størrelsesgruppene i den forstand at de største foretakene med minst 500 sysselsatte ikke er like dominerende.

Figur 2.2. Kostnader til egenutført FoU etter sysselsettingsgruppe og eierskap. 2012

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

I gruppen med 100-199 sysselsatte hadde de utenlandskontrollerte foretakene noe mer FoU enn de norske foretakene og stod for 53 prosent av FoU-kostnadene. Det var 34 prosent utenlandskontrollerte foretak i denne gruppen i 2012, og de sto for 46 prosent av total omsetning.

Blant foretak med minst 500 sysselsatte utførte de norskkontrollerte foretakene dobbelt så mye FoU som foretakene kontrollert fra utlandet. 40 prosent av foretakene i denne sysselsettingsgruppen er kontrollert fra utlandet, men de sto for kun 29 prosent av gruppens FoU-kostnader og 27 prosent av gruppens omsetning. I snitt utførte altså norskkontrollerte foretak mer FoU enn utenlandskontrollerte. Blant de små foretakene er det også klar forskjell i bidraget fra norsk- og utenlandskontrollerte foretak. Det er få utenlandskontrollerte foretak blant små foretak.

2.3. De små industriforetakene er kontrollert fra Norge

I industrien utgjorde FoU-innsatsen til utenlandskontrollerte foretak 34 prosent av totale FoU-kostnader i 2012, men bare 10 prosent av foretakene var utenlandskontrollerte. Det er særlig blant små foretak at andelen utenlandskontrollerte foretak er lav. Kun 2 prosent av industriforetak med 10-19 sysselsatte er kontrollert fra utlandet, og de sto for 9 prosent av FoU-kostnadene i gruppen. Det er utenlandskontrollerte industriforetak med minst 100 sysselsatte som bidrar mye til industriens samlede FoU-innsats.

I tjenestenæringene var andelen utenlandskontrollerte foretak høyere, 21 prosent, men stod for omtrent samme andel av FoU-kostnadene som industrien, 33 prosent. Andelen blant tjenesteytende foretak med 10-19 sysselsatte var 16 prosent, og de sto for 20 prosent av FoU-kostnadene i gruppen. Store utenlandskontrollerte foretak er viktige for tjenestenæringenes FoU-innsats, men mindre foretak bidrar altså med mer FoU i tjenestenæringene enn i industrien.

2.4. Eget konsern i utlandet er viktig finansieringskilde

I FoU-undersøkelsen spørres foretakene om hvordan foretakenes egenutførte FoU finansieres, herunder hvor mye som finansieres av henholdsvis norske foretak i eget konsern og av utenlandske foretak i eget konsern. Blant utenlandskontrollerte foretak finansierer eget konsern 34 prosent av de påløpte FoU-kostnadene i Norge i 2012. Eget konsern i utlandet bidro med 23 prosent. Eget konsern er en mindre vanlig finansieringskilde for norskkontrollerte foretak, der kun 4 prosent av FoU-kostnadene finansieres fra foretak i eget konsern.

Foretakenes egne direkte midler dekker en lavere andel av FoU-kostnadene i utenlandskontrollerte foretak enn i norskkontrollerte foretak. Finansiering fra eget konsern kan imidlertid ses som en form for egenfinansiering, og det kan være vanskelig for foretakene å avgjøre om finansiering kommer fra foretakets egne midler eller fra konsernet. Når midler fra konsernet legges til foretakenes egne midler er det liten forskjell mellom grad av egenfinansiering i utenlands- og norskkontrollerte foretak. I næringslivet samlet ble 88 prosent av FoU-kostnadene finansiert med midler fra eget foretak eller fra eget konsern i Norge eller utlandet.

Annen utenlandsk finansiering varierer lite etter foretakenes eierskap, og bidro med 1–2 prosent av FoU-finansieringen i både utenlandskontrollerte og norskkontrollerte foretak i 2012. Her inngår finansiering fra andre utenlandske foretak, EU-institusjoner og øvrig utenlandsk finansiering.

Utenlandskontrollerte foretak bruker i mindre grad offentlige støtteordninger for FoU enn norskkontrollerte foretak. Dette gjelder spesielt bruk av SkatteFUNN. Tabell A4 og A5 i vedlegget viser finansiering av FoU for alle og utenlandskontrollerte foretak.

2.5. Mye FoU-leveranser fra eget konsern i utlandet

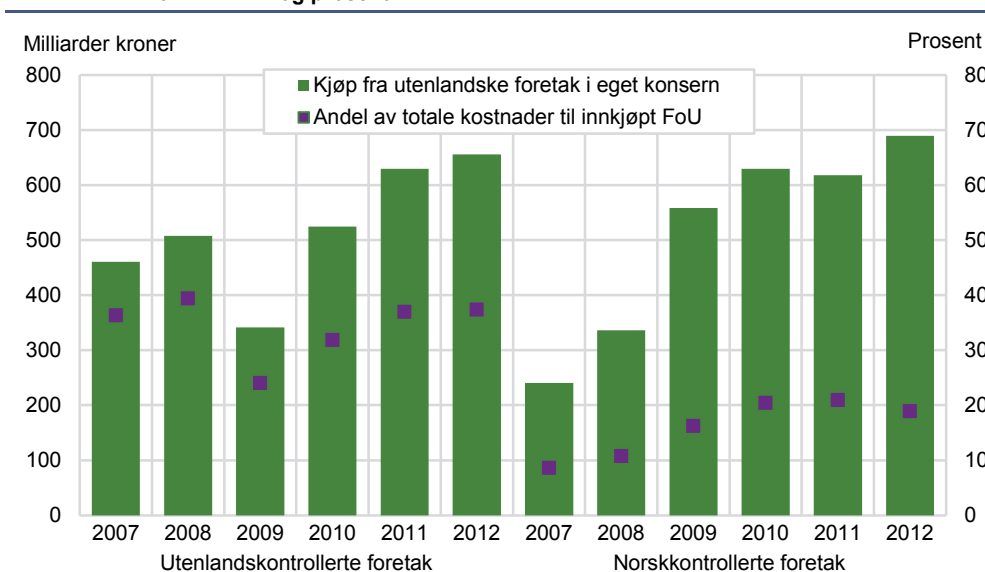
Multinasjonale konsern er ikke bare viktige som finansieringskilde, men også som leverandør av FoU-tjenester.

Næringslivet brukte 5,9 milliarder kroner på innkjøpte FoU-tjenester i 2012, og de utenlandskontrollerte foretakene sto for 32 prosent av dette. Deres andel av innkjøpte FoU-tjenester er altså tilnærmet lik deres andel av kostnadene til egenutført FoU.

Utenlandskontrollerte foretak er forskjellige fra norskkontrollerte foretak når det gjelder hvem de kjøper FoU-tjenester av. De kjøper betydelig mindre FoU fra andre foretak i Norge enn hva de norskkontrollerte foretakene gjør. Foretak kontrollert fra utlandet bidro med 7 prosent av kjøp fra norske foretak i eget konsern og 28 prosent av kjøp fra andre norske foretak i 2012. Foretak kontrollert fra utlandet er mer rettet mot utlandet ved innkjøp av FoU-tjenester enn hva de norskkontrollerte foretakene er, noe som er naturlig siden de har utenlandske morselskaper. Utenlandskontrollerte foretak stod for nesten halvparten av all innkjøpt FoU fra eget konsern i utlandet.

I næringslivet samlet har omfanget av kjøp fra utenlandske foretak i eget konsern økt betraktelig over flere år, mens deres finansiering av norsk FoU har vært relativt stabil. Figur 2.3 viser at det over tid har vært en vekst i slike FoU-leveranser for både norsk- og utenlandskontrollerte foretak. Det er særlig blant norskkontrollerte foretak at disse leverandørene har blitt viktigere. I 2007 kjøpte norskkontrollerte foretak en tiendedel av FoU-tjenestene fra utenlandske foretak i eget konsern, mens det utgjorde nesten en femtedel i 2012.

Figur 2.3. Kjøp av FoU-tjenester fra utenlandske foretak i eget konsern. Etter eierskap. 2007-2012. Mill.kr. og prosent

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

I utenlandskontrollerte foretak har kjøp fra utenlandske foretak i eget konsern variert en del fra år til år, men det har utgjort litt over en tredjedel av samlet innkjøpt FoU i de fleste årene. Etter en nedgang i 2009 har de utenlandskontrollerte foretakene hatt en betydelig vekst i innkjøpt FoU. Det har på ulike tidspunkt i perioden 2007–2012 vært vekst for både industri, tjenesteyting og andre næringer.

Tabell A2 og A3 i vedlegget viser innkjøp av FoU for alle foretak og utenlandskontrollerte foretak.

2.6. Leveranser fra utlandet fortrenger ikke FoU i Norge

Ser vi på de utenlandskontrollerte foretakenes FoU-aktivitet i Norge, ser vi at veksten i kjøp fra eget konsern i utlandet ikke har ført til mindre utført FoU i Norge for foretakene samlet (se tabell A2 i vedlegget). Kostnadene til egenutført FoU har vært stabile i perioden 2007–2009, og deretter har det vært vekst. Den prosentvise utviklingen i egenutført FoU skiller seg lite fra utviklingen for kjøp fra eget konsern i utlandet når det tas hensyn til at kjøp fra eget konsern i utlandet ble betydelig redusert i 2009 mens egenutført FoU holdt seg relativt stabilt. Gruppen av utenlandskontrollerte foretak har altså som helhet hatt vekst i både innkjøpt FoU fra eget konsern i utlandet og utført FoU i Norge. I 2011 økte begge med om lag 20 prosent sammenliknet med 2010. I 2012 var nivået tilnærmet uendret både for kjøp fra eget konsern i utlandet og utført FoU i Norge.

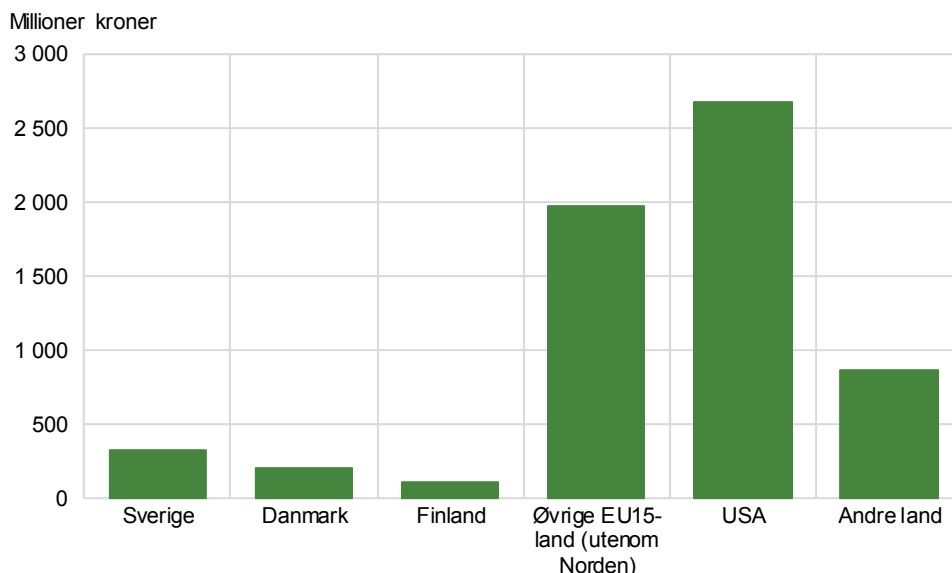
Det er for øvrig verdt å merke seg at norskkontrollerte foretak har hatt en betydelig vekst i innkjøp av FoU fra utenlandske foretak i eget konsern. Innkjøp fra eget konsern i utlandet er svakt høyere for norskkontrollerte foretak enn for utenlandskontrollerte foretak de tre siste årene.

Det varierer om foretakene kun utfører FoU selv eller om de også kjøper FoU-tjenester fra konsernet i utlandet. Selv om det er enkelttilfeller der FoU flyttes til utlandet, er det ikke grunnlag for å trekke en slik konklusjon for foretakene samlet.

2.7. Stort FoU-bidrag fra USA-kontrollerte foretak

De aller fleste utenlandskontrollerte foretakene er kontrollert fra USA og europeiske land². 13 prosent av utenlandskontrollerte foretak er kontrollert fra USA, og de sto for 44 prosent av FoU-kostnadene til de utenlandskontrollerte foretakene i 2012. Dette tilsvarer 14 prosent av næringslivets totale FoU-kostnader.

Figur 2.4. Kostnader til egenutført FoU i utenlandskontrollerte foretak etter ultimate eier. 2012

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Blant andre land er det særlig Frankrike og Storbritannia som har mye FoU, deres bidrag er henholdsvis 10 og 8 prosent av FoU-kostnadene i utenlandskontrollerte foretak. Det er mange foretak som kontrolleres fra Sverige, til sammen 23 prosent av de utenlandskontrollerte foretakene. De bidro imidlertid kun med 5 prosent av FoU-kostnadene. Andelen er også lav for Danmark og Finland.

² Det vil si at den ultimate eieren av et foretak (siste ledd i eierkjeden) tilhører et europeisk land.

2.8. Eierskap og FoU-aktivitet i europeisk industri

Utenlandskontrollerte foretaks bidrag til industriens FoU-aktivitet varierer en del i de europeiske landene, viser 2011-tall fra Eurostat (se tabell A6 i vedlegget). I Norge utføres nesten en tredjedel av industriens FoU-aktivitet i utenlandskontrollerte foretak, omtrent samme nivå som i Nederland. I Finland, Tyskland og Italia står utenlandskontrollerte foretak for en lavere andel av industriens FoU-kostnader. FoU-bidraget er lavest i Finland, 15 prosent i 2011. Foretak kontrollert fra utlandet er mindre FoU-intensive enn finskkontrollerte foretak, målt som FoU-kostnadenes andel av bearbeidingsverdien. Utenlandskontrollerte foretak i Storbritannia og Østerrike sto for 58 prosent av industriens FoU-innsats i 2011, noe høyere enn bidraget til bearbeidingsverdien. Det er særlig i Østerrike at utenlandskontrollerte foretak er mer FoU-intensive enn nasjonalt kontrollerte foretak i industrien. FoU-intensiteten i norsk og tysk industri er derimot tilnærmet lik for foretak kontrollert fra utlandet og nasjonalt kontrollerte foretak.

Vedlegg A: Tabeller

Tabell A1. Antall foretak, omsetning, sysselsatte, FoU-personale og FoU-kostnader. Alle foretak og etter eierskap¹. Antall og millioner kroner. 2003 – 2012

	Antall foretak	Omsetning. Mill. kr.	Antall sysselsatte	Totalt FoU-personale	Utførte FoU-årsverk	Kostnader til egenutført FoU. Mill. kr.	Kostnader til innkjøpt FoU. Mill. kr.
Alle foretak							
2003	11 081	1 476 446		18 068	12 547	12 558	3 102
2004	10 973	1 480 910		19 195	12 529	11 904	3 413
2005	11 180	1 474 334		18 788	12 381	12 466	3 130
2006	11 502	1 610 722		19 022	12 965	13 469	3 060
2007	9 359	1 720 944	591 281	19 860	13 859	15 605	4 054
2008	10 151	2 758 939	641 185	20 909	14 147	16 055	4 416
2009	9 977	2 749 913	637 179	21 432	14 336	16 655	4 870
2010	9 896	2 518 005	629 439	21 101	14 164	16 970	4 739
2011	9 943	2 136 661	643 896	21 172	14 213	18 122	4 657
2012	10 167	2 732 841	668 150	22 770	14 919	19 426	5 198
Utenlandskontrollerte foretak							
2003	1 303	446 589		3 931	3 141	3 257	1 123
2004	1 358	487 650		4 122	3 305	3 339	1 044
2005	1 412	487 942		4 293	3 375	3 555	988
2006	1 228	533 791		4 514	3 575	3 836	997
2007	1 354	584 612	170 801	4 745	3 715	4 555	1 268
2008	1 653	832 221	173 230	4 899	3 779	4 555	1 287
2009	1 478	791 172	168 415	5 188	3 865	4 459	1 424
2010	1 502	787 391	170 016	5 474	3 983	4 977	1 648
2011	1 573	710 645	173 822	6 105	4 298	6 104	1 704
2012	1 549	885 051	182 072	6 385	4 339	6 140	1 753
Norsk kontrollerte foretak							
2003	9 778	1 029 857		14 137	9 406	9 302	1 978
2004	9 615	993 260		15 073	9 224	8 564	2 369
2005	9 768	986 392		14 495	9 006	8 911	2 141
2006	10 274	1 076 931		14 508	9 390	9 632	2 062
2007	8 005	1 136 332	420 480	15 115	10 144	11 050	2 787
2008	8 498	1 926 718	467 955	16 010	10 368	11 500	3 129
2009	8 499	1 958 741	468 764	16 244	10 471	12 195	3 446
2010	8 394	1 730 614	459 423	15 627	10 181	11 993	3 092
2011	8 370	1 426 016	470 074	15 067	9 915	12 019	2 953
2012	8 618	1 847 790	486 078	16 385	10 580	13 287	3 445

¹ Unntatt næringene A03: Fiskeoppdrett, D35: Elektrisitetsforsyning, K64-K66: Finansierings- og forsikringsvirksomhet.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A2. Kostnader til egenutført FoU og innkjøpt FoU. Alle foretak og etter eierskap¹. Millioner kroner. 2003 - 2012

	Kostnader til egenutført FoU	Kostnader til innkjøpt FoU	Innkjøpt FoU fra norske foretak i eget konsern	Innkjøpt FoU fra andre norske foretak	Innkjøpt FoU fra utenlandske foretak i eget konsern	Innkjøpt FoU fra andre utenlandske foretak
Alle foretak						
2003	12 558	3 102	299	1 297	397	407
2004	11 904	3 413	331	1 139	529	514
2005	12 466	3 130	255	1 195	513	398
2006	13 469	3 060	263	1 031	478	387
2007	15 605	4 054	363	1 327	701	537
2008	16 055	4 416	363	1 368	844	609
2009	16 655	4 870	234	1 319	900	745
2010	16 970	4 739	352	1 360	1 155	686
2011	18 122	4 657	372	1 222	1 248	662
2012	19 426	5 198	226	1 480	1 345	906
Utenlandskontrollerte foretak						
2003	3 257	1 123	24	369	326	194
2004	3 339	1 044	34	234	343	139
2005	3 555	988	38	283	329	103
2006	3 836	997	54	238	284	101
2007	4 555	1 268	38	328	461	126
2008	4 555	1 287	27	323	508	45
2009	4 459	1 424	31	305	342	117
2010	4 977	1 648	56	610	525	88
2011	6 104	1 704	70	500	630	110
2012	6 140	1 753	24	469	656	204
Norsk kontrollerte foretak						
2003	9 302	1 978	276	928	71	213
2004	8 564	2 369	298	905	187	375
2005	8 911	2 141	218	912	184	295
2006	9 632	2 062	208	793	194	286
2007	11 050	2 787	324	1 000	240	411
2008	11 500	3 129	336	1 045	336	565
2009	12 195	3 446	203	1 014	558	628
2010	11 993	3 092	296	750	630	598
2011	12 019	2 953	302	722	618	552
2012	13 287	3 445	203	1 011	689	703

¹ Unntatt næringene A03: Fiskeoppdrett, D35: Elektrisitetsforsyning, K64-K66: Finansierings- og forsikringsvirksomhet.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A3. FoU-årsverk, kostnader til egenutført og innkjøpt FoU etter næring og størrelsesgruppe. Alle foretak og etter eierskap¹. Antall og millioner kroner. 2012

Næring (SN2007) og sysselsettingsgruppe	Utførte FoU-årsverk	Kostnader til egenutført FoU	Kostnader til innkjøpt FoU	Innkjøpt FoU fra norske foretak i eget konsern	Innkjøpt FoU fra andre norske foretak	Innkjøpt FoU fra utenlandske foretak i eget konsern	Innkjøpt FoU fra andre utenlandske foretak
Alle foretak							
A-N: Næringslivet totalt							
Totalt	16 062	21 176,3	5 934,7	356,9	1 737,7	1 383,8	997,8
10-19 sysselsatte	2 041	2 198,5	438,3	27,8	99,3	75,6	118,9
20-49 sysselsatte	2 505	2 884,6	537,6	28,6	112,1	31,6	200,1
50-99 sysselsatte	2 093	2 313,6	426,1	44,2	130,3	80,5	83,7
100-199 sysselsatte	2 296	2 898,0	498,5	38,4	199,1	49,0	28,6
200-499 sysselsatte	1 453	2 108,7	1 180,7	77,0	193,2	462,4	197,0
minst 500 sysselsatte	5 674	8 772,9	2 853,4	140,9	1 003,7	684,8	369,6
C: Industri							
Totalt	6 181	8 050,2	1 447,7	127,4	263,0	557,2	215,1
10-19 sysselsatte	403	420,4	78,8	7,4	5,8	27,6	18,4
20-49 sysselsatte	595	689,7	82,9	8,2	23,0	1,6	6,0
50-99 sysselsatte	674	779,3	148,7	12,6	32,2	22,9	50,6
100-199 sysselsatte	1 286	1 460,6	134,7	16,4	49,8	21,5	15,1
200-499 sysselsatte	906	1 166,1	442,2	72,5	53,8	202,7	81,1
minst 500 sysselsatte	2 317	3 534,1	560,4	10,3	98,4	280,8	43,8
G-N: Tjenesteyting							
Totalt	8 393	10 868,2	2 023,7	207,1	568,0	466,9	506,6
10-19 sysselsatte	1 550	1 628,6	299,3	17,3	64,7	30,9	99,5
20-49 sysselsatte	1 834	2 071,5	366,1	19,2	55,8	25,2	192,2
50-99 sysselsatte	1 181	1 246,1	173,9	23,3	58,7	41,6	27,1
100-199 sysselsatte	908	1 270,9	131,9	14,2	91,5	8,3	9,4
200-499 sysselsatte	477	853,2	399,3	2,5	101,3	253,3	19,1
minst 500 sysselsatte	2 444	3 797,8	653,1	130,6	196,1	107,7	159,3
A03, B, D-F: Andre næringer							
Totalt	1 487	2 257,8	2 463,3	22,4	906,7	359,7	276,1
10-19 sysselsatte	88	149,6	60,2	3,1	28,8	17,0	0,9
20-49 sysselsatte	76	123,3	88,6	1,2	33,3	4,7	2,0
50-99 sysselsatte	238	288,2	103,4	8,3	39,4	16,1	5,9
100-199 sysselsatte	102	166,4	231,9	7,8	57,8	19,2	4,1
200-499 sysselsatte	69	89,3	339,2	2,0	38,2	6,4	96,7
minst 500 sysselsatte	913	1 441,0	1 639,9	0,0	709,3	296,2	166,4
Utenlandskontrollerte foretak							
A-N: Næringslivet totalt							
Totalt	4 658	6 641,5	1 875,1	23,8	490,2	676,9	270,3
10-19 sysselsatte	259	372,4	55,8	0,3	10,7	15,6	12,6
20-49 sysselsatte	498	593,4	87,4	0,0	37,5	15,3	14,2
50-99 sysselsatte	535	623,8	85,4	1,7	34,5	11,5	12,9
100-199 sysselsatte	1 114	1 523,3	295,4	15,9	129,0	44,1	18,1
200-499 sysselsatte	710	964,0	428,0	0,0	71,6	121,5	89,9
minst 500 sysselsatte	1 543	2 564,5	923,2	5,9	207,0	468,8	122,7
C: Industri							
Totalt	2 031	2 720,6	524,6	18,8	47,6	356,0	32,5
10-19 sysselsatte	34	38,1	11,7	0,0	0,2	1,7	4,3
20-49 sysselsatte	59	110,1	9,6	-	2,7	-	2,6
50-99 sysselsatte	112	123,8	15,8	0,0	1,0	4,4	1,8
100-199 sysselsatte	626	757,6	81,8	15,9	18,7	20,4	13,9
200-499 sysselsatte	488	654,1	117,3	0,0	9,1	98,1	0,6
minst 500 sysselsatte	712	1 036,8	288,5	2,9	16,0	231,4	9,3
G-N: Tjenesteyting							
Totalt	2 379	3 566,5	467,3	3,4	167,7	121,1	135,6
10-19 sysselsatte	222	331,7	28,4	0,0	10,5	1,8	8,3
20-49 sysselsatte	431	473,8	60,5	0,0	25,4	10,6	10,2
50-99 sysselsatte	317	364,1	19,6	0,4	5,2	5,0	7,2
100-199 sysselsatte	474	741,0	81,4	-	76,9	4,5	-
200-499 sysselsatte	184	255,9	50,4	-	29,9	17,5	2,5
minst 500 sysselsatte	751	1 400,1	227,0	3,0	19,9	81,7	107,4
A03, B, D-F: Andre næringer							
Totalt	248	354,4	883,2	1,6	274,9	199,8	102,2
10-19 sysselsatte	3	2,6	15,7	0,3	-	12,1	-
20-49 sysselsatte	7	9,5	17,3	0,0	9,4	4,7	1,4
50-99 sysselsatte	106	136,0	50,0	1,3	28,4	2,1	3,9
100-199 sysselsatte	14	24,7	132,2	-	33,4	19,2	4,1
200-499 sysselsatte	38	54,0	260,3	0,0	32,6	6,0	86,8
minst 500 sysselsatte	80	127,6	407,7	0,0	171,1	155,7	6,0

Tabell A3. Forts.

Næring (SN2007) og sysselsettingsgruppe	Utførte FoU-årsverk	Kostnader til egenutført FoU	Kostnader til innkjøpt FoU	Innkjøpt FoU fra norske foretak i eget konsern	Innkjøpt FoU fra andre norske foretak	Innkjøpt FoU fra utenlandske foretak i eget konsern	Innkjøpt FoU fra andre utenlandske foretak
Norsk kontrollerte foretak							
A-N: Næringslivet totalt							
Totalt	11 404	14 534,8	4 059,6	333,1	1 247,5	706,9	727,5
10-19 sysselsatte	1 782	1 826,1	382,5	27,5	88,6	60,0	106,3
20-49 sysselsatte	2 007	2 291,2	450,2	28,6	74,6	16,3	185,9
50-99 sysselsatte	1 558	1 689,8	340,7	42,5	95,8	69,0	70,8
100-199 sysselsatte	1 182	1 374,7	203,1	22,5	70,1	4,9	10,5
200-499 sysselsatte	743	1 144,7	752,7	77,0	121,6	340,9	107,1
minst 500 sysselsatte	4 131	6 208,4	1 930,2	135,0	796,7	216,0	246,9
C: Industri							
Totalt	4 150	5 329,6	923,1	108,6	215,4	201,2	182,6
10-19 sysselsatte	369	382,3	67,1	7,4	5,6	25,9	14,1
20-49 sysselsatte	536	579,6	73,3	8,2	20,3	1,6	3,4
50-99 sysselsatte	562	655,5	132,9	12,6	31,2	18,5	48,8
100-199 sysselsatte	660	703,0	52,9	0,5	31,1	1,1	1,2
200-499 sysselsatte	418	512,0	324,9	72,5	44,7	104,6	80,5
minst 500 sysselsatte	1 605	2 497,3	271,9	7,4	82,4	49,4	34,5
G-N: Tjenesteyting							
Totalt	6 014	7 301,7	1 556,4	203,7	400,3	345,8	371,0
10-19 sysselsatte	1 328	1 296,9	270,9	17,3	54,2	29,1	91,2
20-49 sysselsatte	1 403	1 597,7	305,6	19,2	30,4	14,6	182,0
50-99 sysselsatte	864	882,0	154,3	22,9	53,5	36,6	19,9
100-199 sysselsatte	434	529,9	50,5	14,2	14,6	3,8	9,4
200-499 sysselsatte	293	597,3	348,9	2,5	71,4	235,8	16,6
minst 500 sysselsatte	1 693	2 397,7	426,1	127,6	176,2	26,0	51,9
A03, B, D-F: Andre næringer							
Totalt	1 239	1 903,4	1 580,1	20,8	631,8	159,9	173,9
10-19 sysselsatte	85	147,0	44,5	2,8	28,8	4,9	0,9
20-49 sysselsatte	69	113,8	71,3	1,2	23,9	0,0	0,6
50-99 sysselsatte	132	152,2	53,4	7,0	11,0	14,0	2,0
100-199 sysselsatte	88	141,7	99,7	7,8	24,4	0,0	0,0
200-499 sysselsatte	31	35,3	78,9	2,0	5,6	0,4	9,9
minst 500 sysselsatte	833	1 313,4	1 232,2	0,0	538,2	140,5	160,4

1 Unntatt næringene A03: Fiskeoppdrett, D35: Elektrisitetsforsyning, K64-K66: Finansierings- og forsikringsvirksomhet.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A4. Finansiering av egenutført FoU-virksomhet. Alle foretak og etter eierskap. Millioner kroner. 2003 - 2012

	Total finansiering	Egen finansiering	Ekstern privat norsk finansiering	Norske foretak i eget konsern	Andre norske foretak	Oljeselskap	Utland i alt	Utenlandske foretak i eget konsern	Andre utenlandske foretak	EU-institusjoner	Øvrig finansiering fra utlandet	Offentlig finansiering (eks. EU)	SkatteFUNN
Alle foretak													
2003	12 558	9 930	736	375	164	197	1 005	650	190	101	65	375	513
2005	12 466	9 670	658	242	143	272	1 281	909	217	95	59	372	485
2006	13 469	10 726	690	258	157	274	1 210	952	168	80	10	378	465
2007	15 478	11 762	866	235	211	421	1 918	1 573	257	55	32	517	415
2009	16 655	12 436	793	514	279		1 936	1 698	166	51	21	672	506
2010	16 970	12 854	930	347	583		2 051	1 706	266	43	38	639	496
2011	18 122	13 138	1 844	921	923		2 036	1 723	207	74	32	599	506
2012	19 426	14 411	1 574	898	675		2 104	1 761	200	87	56	792	550
Utenlandskontrollerte foretak													
2003	3 257	2 402	43	10	11	23	587	491	19	13	63	152	73
2005	3 555	2 175	227	153	15	59	996	822	111	9	54	78	80
2006	3 836	2 613	77	20	10	47	983	861	98	19	4	81	83
2007	4 413	2 709	109	19	20	69	1 430	1 286	121	15	7	116	50
2009	4 459	2 518	171	57	114		1 424	1 398	3	12	11	81	70
2010	4 977	2 885	504	58	446		1 439	1 406	19	14	0	65	85
2011	6 104	3 035	1 370	612	758		1 530	1 447	65	19	0	95	74
2012	6 140	3 369	872	596	276		1 618	1 485	74	15	44	189	92
Norsk kontrollerte foretak													
2003	9 302	7 528	692	365	153	174	419	159	171	88	2	223	439
2005	8 911	7 495	431	90	128	214	285	88	107	86	5	294	405
2006	9 632	8 113	613	238	147	227	228	91	70	61	6	297	382
2007	11 065	9 053	758	216	191	351	488	287	136	40	25	401	366
2009	12 195	9 918	622	457	166		513	301	163	39	9	590	437
2010	11 993	9 970	426	289	137		612	300	247	28	38	574	411
2011	12 019	10 103	474	310	165		506	276	142	56	32	504	432
2012	13 287	11 042	702	303	399		486	277	126	72	12	603	458

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A5. Finansiering av egenutført FoU-virksomhet etter næring og sysselsettingsgruppe. Alle foretak og etter eierskap. Millioner kroner. 2012

Næring (SN2007) sysselsettings-gruppe	Total finan- siering	Egen finan- siering	Ekstern privat norsk finan- siering	Norske foretak i eget konsern	Andre norske foretak	Utland i alt	Uten- landske foretak i eget konsern	Andre uten- landske foretak	EU- institu- sjoner	Øvrig finan- siering fra utlandet	Offentlig finan- siering (eks. EU)	Skatte- FUNN
Alle foretak												
A-N: Næringslivet												
totalt												
Totalt	21 176,3	15 787,7	1 656,8	973,1	683,7	2 183,2	1 836,0	202,9	88,7	55,6	977,0	575,3
10-19 sysselsatte	2 198,5	1 554,8	166,4	11,2	155,2	88,2	60,5	21,0	6,7	0,0	211,9	180,9
20-49 sysselsatte	2 884,6	2 041,4	193,8	91,1	102,6	237,1	195,3	11,7	18,1	12,0	213,1	199,3
50-99 sysselsatte	2 313,6	1 833,1	102,1	67,3	34,8	228,2	194,5	21,0	12,0	0,8	70,7	79,5
100-199 sysselsatte	2 898,0	1 942,6	359,9	71,6	288,2	404,9	328,5	11,2	24,6	40,7	130,5	60,2
200-499 sysselsatte	2 108,7	1 489,8	28,5	21,5	7,0	378,9	371,4	7,1	0,4	0,0	185,6	25,8
Minst 500 sysselsatte	8 772,9	6 926,1	806,2	710,3	95,8	845,9	685,8	130,9	27,0	2,2	165,3	29,6
C: Industri												
Totalt	8 050,2	6 533,0	135,7	33,3	102,4	846,0	642,6	153,7	48,3	1,5	297,8	237,6
10-19 sysselsatte	420,4	327,0	11,8	0,1	11,7	0,8	0,0	0,0	0,8	0,0	35,2	45,6
20-49 sysselsatte	689,7	516,0	13,8	5,0	8,7	33,8	28,9	0,7	4,2	0,0	45,2	80,9
50-99 sysselsatte	779,3	660,8	19,6	11,8	7,9	33,8	6,1	19,3	8,4	0,0	27,1	37,9
100-199 sysselsatte	1 460,6	1 143,9	5,3	3,9	1,4	236,3	216,1	0,3	18,3	1,5	37,6	37,5
200-499 sysselsatte	1 166,1	896,1	1,0	0,0	1,0	237,7	230,2	7,1	0,4	0,0	14,0	17,3
Minst 500 sysselsatte	3 534,1	2 989,1	84,2	12,5	71,7	303,7	161,3	126,2	16,1	0,0	138,7	18,3
G-N: Tjenesteyting												
Totalt	10 868,2	7 390,6	1 331,4	797,7	533,8	1 222,8	1 092,2	40,9	35,6	54,1	635,2	292,0
10-19 sysselsatte	1 628,6	1 105,5	148,8	11,1	137,8	86,4	60,5	19,8	5,9	0,0	163,7	128,0
20-49 sysselsatte	2 071,5	1 425,3	173,6	86,1	87,6	202,9	166,4	10,7	13,8	12,0	161,3	108,4
50-99 sysselsatte	1 246,1	992,3	71,0	44,1	26,9	116,8	112,5	0,7	2,8	0,7	34,8	31,3
100-199 sysselsatte	1 270,9	706,1	295,1	20,8	274,3	162,5	112,4	5,0	6,0	39,2	92,0	15,2
200-499 sysselsatte	853,2	510,3	26,0	21,5	4,5	141,2	141,2	0,0	0,0	0,0	170,5	5,2
Minst 500 sysselsatte	3 797,8	2 651,1	617,0	614,2	2,7	513,0	499,2	4,7	7,0	2,2	12,9	3,8
A03, B, D-F: Andre næringer												
Totalt	2 257,8	1 864,0	189,6	142,1	47,6	114,4	101,2	8,4	4,8	0,0	44,0	45,7
10-19 sysselsatte	149,6	122,3	5,8	0,0	5,8	1,1	0,0	1,1	0,0	0,0	13,0	7,3
20-49 sysselsatte	123,3	100,1	6,4	0,0	6,4	0,3	0,0	0,3	0,0	0,0	6,6	9,9
50-99 sysselsatte	288,2	180,0	11,5	11,5	0,0	77,7	75,9	1,0	0,7	0,0	8,7	10,3
100-199 sysselsatte	166,4	92,5	59,5	47,0	12,5	6,1	0,0	5,8	0,2	0,0	0,9	7,4
200-499 sysselsatte	89,3	83,3	1,5	0,0	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1	3,4
Minst 500 sysselsatte	1 441,0	1 285,8	105,0	83,6	21,4	29,1	25,3	0,0	3,9	0,0	13,7	7,5
Utenlandskontrollerte foretak												
A-N: Næringslivet												
totalt												
Totalt	6 641,5	3 774,9	883,1	607,1	276,0	1 693,9	1 559,5	75,3	15,6	43,5	193,9	95,7
10-19 sysselsatte	372,4	256,7	0,1	0,0	0,1	60,5	60,5	0,0	0,0	0,0	39,8	15,2
20-49 sysselsatte	593,4	304,5	38,3	2,4	35,9	210,8	195,3	1,7	5,1	8,7	13,8	26,0
50-99 sysselsatte	623,8	503,5	13,0	11,5	1,5	81,9	80,4	1,0	0,4	0,0	10,9	14,5
100-199 sysselsatte	1 523,3	810,3	218,8	8,6	210,2	371,8	322,0	5,4	9,6	34,8	102,5	19,9
200-499 sysselsatte	964,0	574,0	1,0	0,0	1,0	371,8	371,4	0,0	0,4	0,0	5,4	11,8
Minst 500 sysselsatte	2 564,5	1 325,8	611,9	584,6	27,2	597,0	529,9	67,1	0,0	0,0	21,5	8,4
C: Industri												
Totalt	2 720,6	1 875,7	29,3	1,6	27,7	703,9	624,8	67,4	11,7	0,0	60,8	51,0
10-19 sysselsatte	38,1	28,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,8	6,1
20-49 sysselsatte	110,1	63,7	0,4	0,0	0,4	31,5	28,9	0,0	2,6	0,0	4,1	10,4
50-99 sysselsatte	123,8	115,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,7	3,7
100-199 sysselsatte	757,6	498,0	3,0	1,6	1,4	218,6	209,6	0,3	8,6	0,0	23,2	14,9
200-499 sysselsatte	654,1	408,7	1,0	0,0	1,0	230,6	230,2	0,0	0,4	0,0	5,4	8,4
minst 500 sysselsatte	1 036,8	761,8	24,7	0,0	24,7	223,2	156,1	67,1	0,0	0,0	19,6	7,4
G-N: Tjenesteyting												
Totalt	3 566,5	1 725,1	789,7	543,9	245,8	887,3	833,6	6,7	3,5	43,5	125,9	38,4
10-19 sysselsatte	331,7	226,0	0,0	0,0	0,0	60,5	60,5	0,0	0,0	0,0	36,0	9,1
20-49 sysselsatte	473,8	232,5	37,9	2,4	35,5	179,3	166,4	1,7	2,5	8,7	9,8	14,3
50-99 sysselsatte	364,1	349,9	1,5	0,0	1,5	4,5	4,5	0,0	0,0	0,0	1,3	6,9
100-199 sysselsatte	741,0	289,2	214,8	6,0	208,8	153,2	112,4	5,0	1,0	34,8	78,8	5,0
200-499 sysselsatte	255,9	112,5	0,0	0,0	0,0	141,2	141,2	0,0	0,0	0,0	0,0	2,2
Minst 500 sysselsatte	1 400,1	515,1	535,5	535,5	0,0	348,5	348,5	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0

Tabell A5. Forts.

Næring (SN2007) sysselsettings-gruppe	Total finan- siering	Egen finan- siering	Ekstern privat norsk finan- siering	Norske foretak i eget konsern	Andre norske foretak	Utland i alt	Uten- landske foretak i eget konsern	Andre uten- landske foretak	EU- institu- sjoner	Øvrig finan- siering fra utlandet	Offentlig finan- siering (eks. EU)	Skatte- FUNN
A03, B, D-F: Andre næringer												
Totalt	354,4	174,0	64,1	61,6	2,5	102,8	101,2	1,1	0,4	0,0	7,2	6,3
10-19 sysselsatte	2,6	2,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20-49 sysselsatte	9,5	8,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,3
50-99 sysselsatte	136,0	38,3	11,5	11,5	0,0	77,4	75,9	1,0	0,4	0,0	4,9	3,9
100-199 sysselsatte	24,7	23,2	1,0	1,0	-	0,1	-	0,1	-	-	0,4	-
200-499 sysselsatte	54,0	52,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2
Minst 500 sysselsatte	127,6	48,9	51,6	49,1	2,5	25,3	25,3	0,0	0,0	0,0	1,8	0,0
Norsk kontrollerte foretak												
A-N: Næringslivet totalt												
Totalt	14 534,8	12 012,8	773,7	366,0	407,7	489,3	276,5	127,6	73,1	12,1	783,1	479,6
10-19 sysselsatte	1 826,1	1 298,1	166,3	11,2	155,1	27,7	0,0	21,0	6,7	0,0	172,1	165,7
20-49 sysselsatte	2 291,2	1 736,9	155,5	88,7	66,7	26,3	0,0	10,0	13,0	3,3	199,3	173,3
50-99 sysselsatte	1 689,8	1 329,6	89,1	55,8	33,3	146,3	114,1	20,0	11,6	0,8	59,8	65,0
100-199 sysselsatte	1 374,7	1 132,3	141,1	63,0	78,0	33,1	6,5	5,8	15,0	5,9	28,0	40,3
200-499 sysselsatte	1 144,7	915,8	27,5	21,5	6,0	7,1	0,0	7,1	0,0	0,0	180,2	14,0
Minst 500 sysselsatte	6 208,4	5 600,3	194,3	125,7	68,6	248,9	155,9	63,8	27,0	2,2	143,8	21,2
C: Industri												
Totalt	5 329,6	4 657,3	106,4	31,7	74,7	142,1	17,8	86,3	36,6	1,5	237,0	186,6
10-19 sysselsatte	382,3	298,9	11,7	0,1	11,6	0,8	0,0	0,0	0,8	0,0	31,4	39,5
20-49 sysselsatte	579,6	452,3	13,4	5,0	8,3	2,3	0,0	0,7	1,6	0,0	41,1	70,5
50-99 sysselsatte	655,5	545,4	19,6	11,8	7,9	33,8	6,1	19,3	8,4	0,0	22,4	34,2
100-199 sysselsatte	703,0	645,9	2,3	2,3	0,0	17,7	6,5	0,0	9,7	1,5	14,4	22,6
200-499 sysselsatte	512,0	487,4	0,0	0,0	0,0	7,1	0,0	7,1	0,0	0,0	8,6	8,9
Minst 500 sysselsatte	2 497,3	2 227,3	59,5	12,5	47,0	80,5	5,2	59,1	16,1	0,0	119,1	10,9
G-N: Tjenesteyting												
Totalt	7 301,7	5 665,5	541,7	253,8	288,0	335,5	258,6	34,2	32,1	10,6	509,3	253,6
10-19 sysselsatte	1 296,9	879,5	148,8	11,1	137,8	25,9	0,0	19,8	5,9	0,0	127,7	118,9
20-49 sysselsatte	1 597,7	1 192,8	135,7	83,7	52,1	23,6	0,0	9,0	11,3	3,3	151,5	94,1
50-99 sysselsatte	882,0	642,4	69,5	44,1	25,4	112,3	108,0	0,7	2,8	0,7	33,5	24,4
100-199 sysselsatte	529,9	416,9	80,3	14,8	65,5	9,3	0,0	0,0	5,0	4,4	13,2	10,2
200-499 sysselsatte	597,3	397,8	26,0	21,5	4,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	170,5	3,0
Minst 500 sysselsatte	2 397,7	2 136,0	81,5	78,7	2,7	164,5	150,7	4,7	7,0	2,2	12,9	2,8
A03, B, D-F: Andre næringer												
Totalt	1 903,4	1 690,0	125,5	80,5	45,1	11,6	0,0	7,3	4,4	0,0	36,8	39,4
10-19 sysselsatte	147,0	119,7	5,8	0,0	5,8	1,1	0,0	1,1	0,0	0,0	13,0	7,3
20-49 sysselsatte	113,8	91,9	6,4	0,0	6,4	0,3	0,0	0,3	0,0	0,0	6,6	8,6
50-99 sysselsatte	152,2	141,7	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,3	0,0	3,8	6,4
100-199 sysselsatte	141,7	69,3	58,5	46,0	12,5	6,0	0,0	5,7	0,2	0,0	0,5	7,4
200-499 sysselsatte	35,3	30,5	1,5	0,0	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1	2,2
Minst 500 sysselsatte	1 313,4	1 236,9	53,4	34,5	18,9	3,8	0,0	0,0	3,9	0,0	11,9	7,5

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A6. Utenlandskontrollerte foretaks FoU i industrien. Utvalgte EU-land. 2009 og 2011

	2009	2011
Bulgaria	0,15	0,23
Tsjekia	0,68	0,68
Tyskland	0,19	0,23
Estland	0,51	0,07
Spania	0,29	0,39
Frankrike	0,21	:
Kroatia	:	0,48
Italia	:	0,24
Kypros	0,00	0,00
Latvia	0,00	:
Litauen	:	:
Ungarn	0,53	0,63
Nederland	0,31	0,33
Østerrike	0,60	0,58
Polen	0,54	0,47
Portugal	0,17	0,13
Romania	1,00	1,00
Slovenia	0,34	0,30
Slovakia	0,72	0,78
Finland	0,14	0,15
Storbritannia	:	0,58
Norge	0,25	0,30

Kilde: Eurostat.

Figurregister

2.1. Antall foretak, sysselsatte, FoU-kostnader, omsetning og bearbeidingsverdi etter eierskap og foretakenes størrelse. 2012. Prosent	8
2.2. Kostnader til egenutført FoU etter sysselsettingsgruppe og eierskap. 2012.....	8
2.3. Kjøp av FoU-tjenester fra utenlandske foretak i eget konsern. Etter eierskap. 2007-2012. Mill.kr. og prosent	10
2.4. Kostnader til egenutført FoU i utenlandskontrollerte foretak etter ultimate eier. 2012 .	11

Tabellregister

A1.	Antall foretak, omsetning, sysselsatte, FoU-personale og FoU-kostnader. Alle foretak og etter eierskap. Antall og millioner kroner. 2003 – 2012.....	13
A2.	Kostnader til egenutført FoU og innkjøpt FoU. Alle foretak og etter eierskap. Millioner kroner. 2003 - 2012.....	14
A3.	FoU-årsverk, kostnader til egenutført og innkjøpt FoU etter næring og størrelsesgruppe. Alle foretak og etter eierskap. Antall og millioner kroner. 2012.....	15
A4.	Finansiering av egenutført FoU-virksomhet. Alle foretak og etter eierskap. Millioner kroner. 2003 - 2012.....	17
A5.	Finansiering av egenutført FoU-virksomhet etter næring og sysselsettingsgruppe. Alle foretak og etter eierskap. Millioner kroner. 2012.....	18
A6.	Utenlandskontrollerte foretaks FoU i industrien. Utvalgte EU-land. 2009 og 2011.....	20

Statistisk sentralbyrå

Postadresse:
Postboks 8131 Dep
NO-0033 Oslo

Besøksadresse:
Akersveien 26, Oslo
Oterveien 23, Kongsvinger

E-post: ssb@ssb.no
Internett: www.ssb.no
Telefon: 62 88 50 00

ISBN 978-82-537-9010-7 (trykt)
ISBN 978-82-537-9011-4 (elektronisk)
ISSN 0806-2056

ISBN 978-82-537-9010-7

9 788253 790107

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway